

OBSAH

Úvod	13
Poděkování	14
Altruismus a ambice rodičů ve výchově	17
Altruismus – zájem o blaho ostatních	17
Rodičovské i dětské ambice	21
Shrnutí	31
Bezpečí a boule na těle i na duši	33
Co jsou „bezpečné“ hranice aneb škála vnímání bezpečí a nebezpečí.	33
Bezpečí dítěte od početí do dospělosti.	36
Shrnutí	49
Citová výchova, sebecit a soucit se sebou samým	51
Jak rozumět pocitům a jak si povídat o pocitech	51
Oblasti citlivého i citového vztahu k sobě samotným.	54
Citová výchova – snaha porozumět cizím pocitům.	63
Shrnutí	67
Domov a domácí práce – dospívání do dospělosti	69
Tvorba domova je práce – co vše obnášejí „domácí práce“?	69
Proč to vlastně všechno děláme? Co je „normální“?	78
Shrnutí	80

Ekologie, ekonomie, estetika a etika ve výchově dětí	81
Proč vlastně tato čtyři témata?	81
Ekonomicky od početí do dospělosti	86
Estetika – oblast žádoucí i problematická	89
Etická výchova jako mravní princip nikoli pouhá „morálka“	91
Shrnutí	96
Frustrace a co s ní, fantazie a filozofie	99
Frustrace aneb „život je nespravedlivý“	100
Fantazie jako obrana i nebezpečí	105
Filozofické či duchovní vzdělávání, víra	108
Shrnutí	111
Góly a fair play	113
Proč vlastně sportovat?	113
Různé typy sportů podrobněji	117
Shrnutí	126
Hádky a rozchody anebo raději hovory a rozборы?	127
Potřebujeme rozhovory?	127
Co vše je třeba k vedení klidného rozhovoru	128
Typy rozhovorů	131
Pravidla vedení rozhovorů	134
Shrnutí	148
Chování, zejména takzvané slušné	151
Co se dítě může naučit v rodině	152
Základní klíče a hesla „slušného chování“	152
Představování (se) ve společnosti	154
Schopnost nesoudit a neodsuzovat	156
Slušné chování vůči cizímu majetku, kultuře, normám a zvykům	156
Rozpoznávání manipulace a kontramaniplativní techniky	159
Shrnutí	162
Inteligence, instinkty a internet	163
Užitečné instinkty – nástroje pro přežití a rozšíření druhu	163

Umělá inteligence a internet jako nové sociální prostředí	176
Shrnutí	179
Já dítěte a rodiče	181
Proč se zabývat svým „já“?	181
Vědomí vlastního „já“ – důvěra, úcta a láska k sobě.	183
Zkoumání vlastního „já“ – pocitů, jednání, myšlenek a slov	193
Shrnutí	197
Kritické myšlení, kontexty a kouzla komunikace	199
Komunikace a její kouzla a pravidla	199
Kritické myšlení a nekritické podléhání cizím vlivům a myšlenkám	205
Kontext a jeho význam pro dospělé i děti	207
Shrnutí	211
Laskavost a láska hory přenáší	213
Láska k dětem, láska k rodičům	216
Laskavost – mírná a moudrá i trpělivá – pátá podoba lásky	217
Shrnutí	220
Máma, maminka – emoční základ rodiny	223
Vřelost a stálost rodiny – podmínka zdárného vývoje dítěte	223
Emancipace a feminismus	225
Co potřebuje dítě od matky?	228
Co potřebuje matka od svého bezprostředního okolí?	229
Mateřské typy a „druhy“ v současném světě	234
Shrnutí	237
Nuda	239
Co to je „nuda“ a jaké má příčiny?	239
Zahánění nudy	241
Důsledky nudy	242
Škádlování nudy	245
Nuda v dětském věku	246
Shrnutí	249

Obřady a tradice, oslavy, odpouštění	251
Proč vlastně slavit a odpouštět?	251
Obřadnost a tradice	253
Oslavy	259
Odpouštění, omluvy a smířování	261
Shrnutí	266
Pohádky, příběhy, poradenství a psychoterapie	267
Pohádky a příběhy	267
Duchovní vedení a poradenství – bezpečné i nebezpečné formy vlivu	272
Psychoterapie	277
Shrnutí	280
Rodina a její funkce, role členů rodiny v různých typech rodin	283
Definice pojmu „rodina“ a její funkce	283
Rodina v proudu věků, příbuzní	284
Rodiny a rodinné vztahy pod lupou	287
Rodiny pouze s jednou rodičovskou osobou mající dítě ve výhradní péči	294
Rodinné modely náhradní adoptivní péče	297
Rodinné modely homosexuálních párů a osob trpících transsexualitou	300
Subjektivní postavení dítěte v rodině	302
Generační konflikt	309
Shrnutí	314
Spolužáci a sousedé aneb spolupráce, nebo soupeření?	315
Dobré sousedství – klidný život „na svém“	315
Spolužáci či spoluhráči – „sousedé“, které si nevybíráme	317
Jak si vybrat „dobré sousedství“?	321
Rodiče jako sousedé, věřitelé nebo zaměstnavatelé – výhody i rizika	324
Shrnutí	330

Škola a výchovné instituce, náhradní výchovná prostředí a šikana	333
Škola a vzdělávací instituce	334
Náhradní výchovná prostředí nad rámec školní výuky	336
Další výchovná prostředí	340
Shrnutí	346
Tátové	349
Co obnáší pojem táta, tatínek, otec rodiny	349
Co potřebuje táta od partnerky a dětí?	354
Typy otců, tátů a tatínků	355
Shrnutí	358
Umění a učení	361
Lidové a přírodní umění – písničky, básničky a hudba přírody	361
„Velké“ umění – divadelní představení, opera a balet, loutky a výstavy	363
Učení a zájem	364
Shrnutí	373
Vlastenectví	375
Vlast jako naše společné kulturní prostředí, vlastenectví	375
Shrnutí	377
Zdraví a závěr života	379
Jak si udržet a zlepšit zdraví	379
Zdravotní krize a model smiřování se s nevyhnutelným	386
Závěr života: umírání a smrt	387
Sebevražda jako extrémní a zbytečné „řešení“, vražda vlastního „já“	388
Shrnutí	392
Použitá literatura	393